

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΤΕΛ ΑΒΙΒ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

3 Daniel Frisch street, Tel Aviv 6473104

Tel.: +972 3 6055299, e-mail: ecocom-telaviv@mfa.gr

1/12/2021

Οικονομικό & Επιχειρηματικό Ενημερωτικό Δελτίο Ισραήλ
Νοέμβριος 2021

Οικονομία
• Η ισραηλινή Βουλή ενέκρινε τον Προϋπολογισμό για τα έτη 2021-2022 • Βελτιωμένη πρόβλεψη ισραηλινού Υπουργείου Οικονομίας για τον ρυθμό ανάπτυξης της ισραηλινής οικονομίας • Εξέλιξη βασικών μεγεθών ισραηλινής οικονομίας
Ενέργεια – Περιβάλλον
• Απόφαση ισραηλινού Υπουργείου Προστασίας Περιβάλλοντος για μη έγκριση σχεδίων αύξησης ροής πετρελαίου από ΗΑΕ μέσω αγωγού EAPC • Εξαγγελίες ισραηλινού Πρωθυπουργού περί καταπολέμησης κλιματικής αλλαγής στη Διάσκεψη COP26 • Υπογραφή προκαταρκτικής συμφωνίας Ισραήλ-Ιορδανίας για συνεργασία σε παραγωγή και εξαγωγή ηλιακής ενέργειας και αφαλατωμένου ύδατος
Επιχειρηματικές ειδήσεις
• Συμφωνία Ισραήλ με Κατάρ για διευκόλυνση εμπορίας διαμαντιών • Έρευνα των ισραηλινών αρχών για καρτέλ τιμών από μεγάλες αλυσίδες λιανικής πώλησης τροφίμων

Οικονομία

Η ισραηλινή Βουλή ενέκρινε τον Προϋπολογισμό για τα έτη 2021-2022

Η ολομέλεια της ι/Βουλής (Knesset) υπερψήφισε στις αρχές Νοεμβρίου τον κρατικό προϋπολογισμό 573 δισεκατομμυρίων NIS (183 δισεκατομμύρια δολάρια) για το 2022. Νωρίτερα είχε ψηφίσει τον κρατικό προϋπολογισμό του 2021 αποτρέποντας την απειλή πρόωρων εκλογών. Αρχικά η Κνέσετ ενέκρινε το Νομοσχέδιο για τις Οικονομικές Ρυθμίσεις - που καθορίζουν τον τρόπο εκταμίευσης των κεφαλαίων - νωρίτερα από το αναμενόμενο, αφού η αντιπολίτευση απέσυρε τις περισσότερες αντιρρήσεις της. Η έγκριση του συγκεκριμένου Νομοσχεδίου αποτελεί τον πρόδρομο για την έγκριση του προϋπολογισμού.

Ο συγκεκριμένος Προϋπολογισμός σηματοδοτεί έναν σημαντικό αναπροσανατολισμό της κατανομής των πόρων και των οικονομικών προτεραιοτήτων του Ισραήλ τα επόμενα χρόνια και βασίζεται σε βασικές αρχές όπως ο εξορθολογισμός των κρατικών δαπανών, η αναβάθμιση των δημόσιων υπηρεσιών, η ενίσχυση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας, η περικοπή των γραφειοκρατικών αγκυλώσεων για τη στήριξη της ανάπτυξης στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, περιορίζοντας την “παραοικονομία”, ενισχύοντας τις μεταφορές, τη στέγαση, την ενέργεια και τις τεχνολογικές υποδομές και επενδύοντας στο ανθρώπινο κεφάλαιο με την εκπαίδευση και την ενσωμάτωση μειονεκτούντων τμημάτων του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό.

Βελτιωμένη πρόβλεψη ισραηλινού Υπουργείου Οικονομίας για τον ρυθμό ανάπτυξης της ισραηλινής οικονομίας

Το Υπουργείο Οικονομίας του Ισραήλ αναθεώρησε επί τα βελτίω την πρόβλεψή του για τον ρυθμό ανάπτυξης της ι/οικονομίας για το τρέχον έτος σε 7,1%, αντί της προγενέστερης πρόβλεψης του για 5,5%. Η πρόβλεψη για το 2022 παραμένει σταθερή σε 4,7%. Σημειώνεται ότι η Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ έχει προβλέψει ρυθμό ανάπτυξης 7% για το 2021 και 5,5% για το 2022.

Σύμφωνα με το ι/Υπουργείο, η αναθεώρηση οφείλεται στην ταχύτατη ανάκαμψη της ι/οικονομίας, αλλά και στην παρατηρούμενη αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Οφείλεται επίσης σε έναν τεχνικό λόγο, στην αναθεώρηση δηλαδή της μεθοδολογίας καταγραφής που

χρησιμοποιεί η Στατιστική Υπηρεσία του Ισραήλ, αναφορικά με τον τρόπο που προσμετρά τις τιμές των προϊόντων.

Ειδικότερα αναφορικά με την ιδιωτική κατανάλωση, η οποία επλήγη το 2020 με πτώση 9,2% εξαιτίας της πανδημίας, το ι/Υπουργείο Οικονομίας καταγράφει ταχύτερη ανάκαμψη, πέραν των αρχικών προσδοκιών, ενώ προβλέπει περαιτέρω αύξηση αυτής κατά 7,5% το 2022. Παράλληλα, σημειώνεται η αύξηση των εξαγωγών και η προσδοκία περαιτέρω εσόδων από την απελευθέρωση του τουρισμού.

Από την άλλη πλευρά, κυρίως εξαιτίας ορισμένων αναταράξεων στην εφοδιαστική αλυσίδα, το ι/Υπουργείο προβλέπει ελαφρά αυξημένο πληθωρισμό κατά το 2021 στο 1,5% και σημαντικά πιο αυξημένο πληθωρισμό κατά μισή μονάδα στο 2022 (2,1%).

Εξέλιξη βασικών μεγεθών ισραηλινής οικονομίας

Εντός του Νοεμβρίου το νόμισμα του Ισραήλ κατέγραψε ιστορικό ρεκόρ ανατίμησης έναντι του ευρώ, (1 προς 3.4767) και ρεκόρ 26ετίας έναντι του δολαρίου ΗΠΑ (1 προς 3.0740).

Ταυτοχρόνως, η Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ αποφάσισε τη διατήρηση του βασικού επιτοκίου στο 0,1%, ενώ ο πληθωρισμός στη χώρα παραμένει υπό έλεγχο.

Στον τομέα της ανεργίας, σημειώνεται ότι μειώθηκε σε 7% κατά τον Οκτώβριο (από 7,9% τον Σεπτέμβριο), παραμένει ωστόσο σε διπλάσια επίπεδα σε σύγκριση με την προπανδημική περίοδο.

Τέλος, το ΑΕΠ της χώρας αυξήθηκε κατά 2,4% στο τρίτο τρίμηνο του έτους, ενώ σύμφωνα με την πρόβλεψη του Υπουργείου Οικονομικών το ΑΕΠ αναμένεται να καταγράψει αύξηση κατά 7,1% το 2021 και 4,7% το 2022.

Ενέργεια – Περιβάλλον

Απόφαση ισραηλινού Υπουργείου Προστασίας Περιβάλλοντος για μη έγκριση σχεδίων αύξησης ροής πετρελαίου από ΗΑΕ μέσω αγωγού ΕΑΡC

Το ι/Υπουργείο Προστασίας του Περιβάλλοντος ανακοίνωσε ότι δεν προτίθεται να εκδώσει άδειες για την υλοποίηση της σχεδιαζόμενης αύξησης των ποσοτήτων μεταφοράς πετρελαίου από τα ΗΑΕ στο Ισραήλ μέσω του ι/δικτύου αγωγών, υπό τον φόβο ενδεχόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η απόφαση προκάλεσε έντονες αντιδράσεις, καθώς θέτει εν αμφιβόλω την υλοποίηση του

προσφάτως υπογραφέντος συμβολαίου μεταξύ Ισραήλ και ΗΑΕ για σημαντική αύξηση των ποσοτήτων εξαγόμενου εμιρατινού πετρελαίου στην Ευρώπη, μέσω των τερματικών σταθμών στους ι/λιμένες Eilat και Ashkelon.

Το αρχικό σχέδιο είχε προκαλέσει τις διαμαρτυρίες των περιβαλλοντικών οργανώσεων, που επεσήμαναν ότι το υπάρχον πεπαλαιωμένο δίκτυο αγωγών έχει ήδη προκαλέσει τη χειρότερη διαρροή στην ιστορία της χώρας το 2014 και εξέφρασαν τη βεβαιότητά τους ότι ενδεχόμενη επιβάρυνση του δικτύου με πρόσθετες ποσότητες ενδέχεται να προξενήσει ανεπανόρθωτη καταστροφή στον θαλάσσιο και υποθαλάσσιο περιβαλλοντικό πλούτο των ακτών του Eilat, το οποίο μάλιστα αποτελεί κορυφαίο τουριστικό προορισμό.

Υπενθυμίζεται ότι η συμφωνία Ισραήλ και ΗΑΕ θα επέτρεπε στην αραβική χώρα να αξιοποιήσει το ι/δίκτυο για εξαγωγές αργού πετρελαίου προς τις χώρες της Νότιας Ευρώπης. Το πετρέλαιο θα μεταφερόταν μέσω του ι/δικτύου από το Eilat στον μεσογειακό λιμένα του Ashkelon και θα μεταφερόταν στην Ευρώπη μέσω tankers.

Η θιγόμενη εταιρεία, η οποία επιμένει ότι το δίκτυο είναι αφαλές και ότι η διαρροή του 2014 ήταν ένα περιορισμένης έκτασης μεμονωμένο περιστατικό, καταδίκασε την απόφαση ως επιβλαβή για τα ενεργειακά και τα διπλωματικά συμφέροντα της χώρας, καθώς εκτίμησε ότι θα προκαλέσει αναστάτωση στις ισραηλινο-εμιρατινές σχέσεις. Σε δήλωση του εκπροσώπου της, η εταιρεία τόνισε επίσης ότι δεν αρκεί η απόφαση ενός Υπουργείου για την αναστολή ενός τόσο σημαντικού σχεδίου, αμφισβήτησε ότι το Υπουργείο Προστασίας Περιβάλλοντος είναι το καθ' ύλην αρμόδιο για μια τέτοια απόφαση και υπογράμμισε ότι θα εξαντλήσει όλα τα νόμιμα μέσα για την ανατροπή της.

Εξαγγελίες ισραηλινού Πρωθυπουργού περί καταπολέμησης κλιματικής αλλαγής στη Διάσκεψη COP26

Κατά την ομιλία του στη Διάσκεψη του ΟΗΕ για την Καταπολέμηση της Κλιματικής Αλλαγής (COP26) στη Γλασκώβη, ο ισραηλινός Π/Θ κ. Naftali Bennett δεσμεύτηκε να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου του Ισραήλ στο μηδέν έως το 2050 και να κινητοποιήσει το οικοσύστημα νεοφυών επιχειρήσεων του Ισραήλ υπέρ της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής μέσω πρωτοβουλιών για την κλιματική τεχνολογία.

Ο Π/Θ παρουσίασε το Ισραήλ ως μικρή χώρα (δήλωσε ότι είναι το ένα τρίτο της Σκωτίας) με

μικρό αποτύπωμα άνθρακα, αλλά με σημαντική δυνατότητα συνεισφοράς στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Ο ι/Πρωθυπουργός αναφέρθηκε στη νέα ομάδα εργασίας που έχει δημιουργήσει με σκοπό να μετατρέψει το Ισραήλ σε κράτος πρώτης γραμμής σε πρωτοβουλίες για την τεχνολογία του κλίματος και εξήγγειλε την δημιουργία νέου καταπιστεύματος (fund), το οποίο θα ενθαρρύνει ισραηλινούς επιχειρηματίες του τομέα της υψηλής τεχνολογίας να επενδύσουν στην πράσινη τεχνολογία. Το συγκεκριμένο fund - Green Sandbox - θα λειτουργήσει ως συμμετρικά ενισχυτικό κάθε σχετικής επένδυσης, χωρίς ωστόσο να έχει ενταχθεί στον πρόσφατο προϋπολογισμό και χωρίς να έχει ανακοινωθεί (ή αποφασιστεί) το μέγεθός του.

Υπογραφή προκαταρκτικής συμφωνίας Ισραήλ-Ιορδανίας για συνεργασία σε παραγωγή και εξαγωγή ηλιακής ενέργειας και αφαλατωμένου ύδατος

Υπεγράφη προκαταρκτική συμφωνία Ισραήλ-Ιορδανίας για αμοιβαία συνεργασία στην εξαγωγή ηλιακής ενέργειας και αφαλατωμένου ύδατος. Η συμφωνία υπεγράφη στις 22 Νοεμβρίου, εξ αφορμής της Διεθνούς Έκθεσης Dubai Expo, από την Υπουργό Ενέργειας του Ισραήλ Karin Elharrar, την Υπουργό Κλιματικής Αλλαγής και Περιβάλλοντος των ΗΑΕ Mariam Al Mheiri και τον Ιορδανό Υπουργό Υδάτων Mohammed al Najjar, παρουσία του Ειδικού Απεσταλμένου των ΗΠΑ για το Κλίμα John Kerry.

Στις δηλώσεις τους, οι επίσημοι εκπρόσωποι των συμβαλλομένων στάθηκαν κυρίως στην «πράσινη» διάσταση της συμφωνίας, εντάσσοντας την στο ευρύτερο πλαίσιο της διαχείρισης των δραματικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Παράλληλα, τόνισαν τη σημασία της για τη διαδικασία ειρήνευσης και διπλωματικής εξομάλυνσης των σχέσεων στην ευρύτερη Μέση Ανατολή. Ιδίως η Υπουργός Ενέργειας του Ισραήλ επισήμανε ότι η συμφωνία μπορεί να λειτουργήσει επ' ωφελεία ολόκληρης της περιοχής, ενώ σημείωσε ότι οι δύο χώρες έχουν συμπληρωματικές ανάγκες. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά «Το Ισραήλ και η Ιορδανία είναι δύο χώρες με διαφορετικές ανάγκες και ικανότητες να συμπληρώσουν η μία την άλλη, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι κλιματικές προκλήσεις με έναν καθαρό, πράσινο, και αποτελεσματικό τρόπο. Η Ιορδανία έχει άφθονες διαθέσιμες εκτάσεις και ηλιακή ενέργεια, η οποία

θα βοηθήσει τη μετάβαση του Ισραήλ στην πράσινη ενεργειακή φάση και στην επίτευξη των στόχων που ανακοινώσαμε, τη στιγμή που μπορούμε να βοηθήσουμε την Ιορδανία να διαχειριστεί την έλλειψη υδάτινων πόρων με την άψογη τεχνογνωσία αφαλάτωσης που διαθέτουμε».

Σύμφωνα με τους ανακοινωθέντες όρους, η Ιορδανία θα κατασκευάσει φωτοβολταϊκό πάρκο (την κατασκευή θα αναλάβει η κρατική εταιρεία εμιρατινών συμφερόντων Masdar), με στόχο την εξαγωγή 600 μεγαβάτ στο Ισραήλ, ενώ σε αντάλλαγμα, η ισραηλινή πλευρά θα αναλάβει την εξαγωγή 200 εκατομ. κυβικών μέτρων αφαλατωμένου ύδατος στην Ιορδανία, χωρίς εκπτωτική διευκόλυνση (σε πλήρεις τιμές).

Επιχειρηματικές ειδήσεις

Συμφωνία Ισραήλ με Κατάρ για διευκόλυνση εμπορίας διαμαντιών

Σύμφωνα με δημοσιεύματα I/MME, έχει επιτευχθεί εμπορική συμφωνία Ισραήλ – Κατάρ, με αντικείμενο τη διευκόλυνση εμπορίας διαμαντιών σε ελεύθερη ζώνη εμπορίου διαμαντιών και συναφών προϊόντων στη χώρα του Κόλπου. Η επίτευξη της συμφωνίας καταγράφεται ως απόδειξη απευθείας συνομιλιών μεταξύ των δύο χωρών, που από το 2009 και εντεύθεν έχουν διαρρήξει τις διπλωματικές τους σχέσεις και συνδιαλέγονται μόνο σε ζητήματα «χαμηλής» πολιτικής. Σύμφωνα, μάλιστα, με δημοσίευμα εξειδικευμένης I/οικονομικής ιστοσελίδας “Globes”, το Κατάρ εμφανίζεται πρόθυμο για περαιτέρω συμφωνίες ανάλογου τύπου, υπό την προϋπόθεση φυσικά ότι θα εξυπηρετούν τα οικονομικά του συμφέροντα.

Ειδικότερα, αναφορικά με την εν λόγω συμφωνία, σημειώνεται ότι ως αποτέλεσμα αυτής το Κατάρ θα ενταχθεί επισήμως στον χάρτη των χωρών που μπορούν να εμπορεύονται διαμάντια, επιτρέποντας σε Ισραηλινούς εμπόρους πολύτιμων λίθων να εισέρχονται στη χώρα χωρίς δυσκολία ή ακόμα και να ιδρύουν γραφεία αντιπροσώπευσης των εταιρειών τους στο Κατάρ.

Η I/πλευρά διατείνεται ότι έχουν ληφθεί όλες οι απαραίτητες διαβεβαιώσεις περί διασφάλισης των συμφερόντων των I/εμπόρων πολύτιμων λίθων, ενώ ο επίσημος φορέας του κλάδου τοποθετήθηκε θετικά απέναντι στις εξελίξεις.

Έρευνα των ισραηλινών αρχών για καρτέλ τιμών από μεγάλες αλυσίδες λιανικής πώλησης τροφίμων

Οι επικεφαλής των μεγαλύτερων αλυσίδων λιανικής πώλησης τροφίμων στο Ισραήλ τελούν υπό έρευνα από τις αρμόδιες αρχές, με την κατηγορία της σύστασης καρτέλ και του προκαθορισμού τιμών εις βάρος των καταναλωτών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι αρχές προχώρησαν σε έφοδο εντός των κεντρικών γραφείων του Δ/ντος Συμβούλου της μεγαλύτερης ισραηλινής αλυσίδας super markets Shufersal, Rami Levy, καθώς και άλλων συναφών εταιρειών.

Οι εκπρόσωποι των εταιρειών αρνήθηκαν τις κατηγορίες, σε ακρόαση ενώπιον της ειδικής επιτροπής της Βουλής, κατά την οποία δεν έλειψαν οι εντάσεις, με τον επικεφαλής της Shufersal να απευθύνεται σε έντονο ύφος σε μέλη της Βουλής, αποκαλώντας τους «παράλογους».

Σημειωτέον ότι η ακρίβεια σε βασικά είδη στο Ισραήλ έχει προκαλέσει εντονότερες αντιδράσεις, τόσο σε πολιτικό επίπεδο όσο και από καταναλωτικές οργανώσεις.